

dat een oogdruppel met een vijftienvoudig kleiner volume een vergelijkbaar effect geeft als een standaardoogdruppel, waarbij minder bijwerkingen worden gerapporteerd. De toepassing van microdruppels bij diagnostische oogdruppels kan interessant zijn bij patiënten met een relatieve contra-indicatie voor het middel of bij kinderen. Vervolgonderzoek met microdruppels is ook zeer relevant bij de chronische toepassing van oogdruppels waarbij bijwerkingen leiden tot therapie-ontrouw, zoals bij de behandeling van glaucoom [1, 2]. Ontwikkeling van de toediening van oogmedicatie via microdruppels geeft nieuwe mogelijkheden rondom het verbeteren van behandelingen met oogdruppels bij zowel incidenteel als chronisch gebruik.

Gebaseerd op het registratieonderzoek van N.A.M. Troelstra. J. van der Heiden is mede-octrooihouder en mede-eigenaar van mu-Drop bv, een bedrijf dat de technologie ontwikkelt voor het toedienen van microdruppels.

Literatuur

- 1 Nordstrom BL, Friedman DS, Mozaffari E, Quigley HA, Walker AM. Persistence and adherence with topical glaucoma therapy. *Am J Ophthalmol*. 2005 okt;140(4):598-606.
- 2 Schwartz GF. Compliance and persistency in glaucoma follow-up treatment. *Curr Opin Ophthalmol*. 2005 apr;16(2):114-21.
- 3 Van Santvliet L, Ludwig A. Determinants of eye drop size. *Surv Ophthalmol*. 2004 mrt-apr;49(2):197-213.
- 4 Gray RH. The influence of drop size on pupil dilatation. *Eye (Lond)*. 1991;5 (Pt 5):615-9.
- 5 Elibol O, Alçelik T, Yüksel N, Caglar Y. The influence of drop size of cyclopentolate, phenylephrine and tropicamide on pupil dilatation and systemic side effects in infants. *Acta Ophthalmol Scand*. 1997 apr;75(2):178-80.
- 6 Craig EW, Griffiths PG. Effect on mydriasis of modifying the volume of phenylephrine drops. *Br J Ophthalmol*. 1991 apr;75(4):222-3.
- 7 Walker E, Nowacki AS. Understanding equivalence and noninferiority testing. *J Gen Intern Med*. 2011 feb;26(2):192-6.
- 8 Blansett DK. Dilatation of the pupil. In: Bartlett JD, Jaanus SD, red. *Clinical ocular pharmacology*. 4e ed. Woburn: Butterworth-Heinemann, 2001. p. 405-11.

NEDERLANDS FARMACEUTISCH ONDERZOEK IN DE INTERNATIONALE LITERAATUUR

2015;9:E1510

Minder overtuigd van noodzaak reumamedicatie, dan minder therapietrouw

Marcel Kooy

Bij *disease-modifying antirheumatic drugs* (DMARD's) is therapietrouw van groot belang om de ernstige ontstekingsklachten als gevolg van reumatoïde artritis (RA) te remmen en de beperkingen in het dagelijks leven te verminderen. Zwikker e.a. onderzochten de relatie tussen therapietrouw en hoe patiënten denken over het geneesmiddel. Patiënten van 18 jaar en ouder met RA (>1 jaar) die een DMARD gebruikten werden geïncludeerd. Therapietrouw werd gemeten met de gevalideerde *Compliance questionnaire rheumatology* (CQR) en de mening werd gemeten met de *Beliefs about medicines questionnaire* (BMQ). De BMQ meet het geloof in de noodzaak (*necessity beliefs*) en zorgen (*concerns*).

In totaal hebben 580 patiënten de vragenlijst ingevuld. Na correctie voor potentiële *confounders* komt naar voren dat patiënten die minder overtuigd zijn van de noodzaak, minder therapietrouw zijn. Ook een onverschillige houding en een negatievere balans tussen geloof in noodzaak en zorgen zijn geassocieerd zijn met therapie-ontrouw. Interessant genoeg zijn zorgen niet geassocieerd met ontrouw.

Er zijn wel kritische noten te plaatsen. Het betreft een vragenlijstonderzoek en het is niet uit te sluiten dat respondenten een andere mening hebben over DMARD's dan niet-respondenten. Daarnaast is RA een ziekte met een fluctuerend beloop en dat beloop kan een relatie hebben met therapietrouw. Het betreft een dwarsdoorsnedeonderzoek en er is geen uitspraak te doen over causaliteit. Maar het biedt wel aanknopingspunten voor zowel onderzoekers als zorgverleners om het geloof in de noodzaak te verbeteren.

- Zwikker HE, van Dulmen S, den Broeder AA, van den Bernt BJ, van den Ende CH. Perceived need to take medication is associated with medication non-adherence in patients with rheumatoid arthritis. *Patient Prefer Adherence*. 2014 nov 25;8:1635-45.

Kooy M. Minder overtuigd van noodzaak reumamedicatie, dan minder therapietrouw. *PW Wetenschappelijk Platform*. 2015;9:e1510.